

Motion till riksdagen 2024/25:577

av Christofer Bergenblock m.fl. (C)

med anledning av skr. 2023/24:153 Riksrevisionens rapport om Allmänna arvsfonden

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge lämplig myndighet i uppdrag att utreda hur Allmänna arvsfonden kan utveckla medelsutdelningen i syfte att bidra till ett mer långsiktigt stöd åt föreningslivet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

I Riksrevisionens rapport Allmänna arvsfonden – pengar som söker mening (RiR 2024:2) lämnas rekommendationen att regeringen inleder en process för att avveckla systemet med Allmänna arvsfonden och att medlen i stället hanteras inom statens budget. Vidare föreslås flera åtgärder för att stärka kontrollen och granskningen kring de medel som betalas ut ur Allmänna arvsfonden. Riksrevisionen är även kritisk till att det i dag finns en obalans mellan utbetalade intäkter och utgifter hos Allmänna arvsfonden, vilket innebär att man bygger upp ett alltför stort kapital i fonden.

Av regeringens skrivelse till riksdagen framkommer att man ställer sig bakom flera av de förslag som Riksrevisionen lyfter fram. Dock avvisar man förslaget om att avveckla systemet med Allmänna arvsfonden utifrån att underlaget från Riksrevisionen är ”ofullständigt” då man enbart undersökt fondens utdelning av projektstöd och inte dess utdelning av lokalstöd. Det är naturligtvis oroande att regeringen inte gör ett tydligare ställningstagande emot att avveckla fonden utan enbart nöjer sig med att konstatera att underlaget i dagsläget inte är tillräckligt för att inleda en sådan process.

Att Allmänna arvsfonden inte förmår betala ut stöd på en jämn nivå i förhållande till intäkterna är naturligtvis oacceptabelt samtidigt som det självklart är viktigt att de medel som betalas ut används på ett korrekt sätt. Varje år betalar Allmänna arvsfonden ut

omkring 800 miljoner kronor till organisationer som arbetar med fondens målgrupper, dvs. barn, ungdomar, personer med funktionsnedsättningar och äldre, men behovet hos föreningslivet är väsentligt större än de pengar som betalas ut. En återkommande kritik från föreningslivet och en svårighet som även lyfts fram i Riksrevisionens rapport är problemet med projektstöd eftersom det inte stöder den ordinarie verksamheten utan ofta går i ett spår vid sidan om. Det framkommer också i rapporten att Allmänna arvsfondens uppföljning av vad som händer med projekten efter att de avslutats är bristfällig. Man vet helt enkelt inte om erfarenheterna från projekten lever kvar i organisationerna över tid.

Det kan helt enkelt ifrågasättas om utbetalning av så mycket pengar till projekt som inte får vara längre än tre år är det effektivaste sättet att stötta föreningslivet långsiktigt. Av den anledningen bör regeringen uppdra åt lämplig myndighet att utreda hur Allmänna arvsfonden kan utveckla sin medelsutdelning i syfte att bidra till ett mer långsiktigt stöd åt föreningslivet utifrån de målgrupper som fonden arbetar med.

Christofer Bergenblock (C)

Anders W Jonsson (C)

Martina Johansson (C)